

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Feloldás szerkesztők háborúba léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Székhely-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hóra 1 " 20

Megcsalt nemzetek

Meddig és hová vezetik még ellenségeink a vérontás és pusztulás útjain megtévesztett és hamis frázisokkal megcsalt népeiket? A háború második esztendőjének hajnali kezdeténél hazugságokkal meg nem cáfolhatóan állanak szilárdan és megdönthetetlenül eredményeink. Körülöttünk egy megvert világ, vérző hadseregekkel, megrendült gazdasági alapokkal, megtört reményekkel. Ellenségeink közül a legnagyobb, az orosz hadsereg széjjelzilálva, többszörösen megverve fut Varson túl is. A francia föld egy tizede német kézen, Belgium legnagyobb része szintén, Anglia úgynevezett tengeri világhatalma alapjában megrendülve, hajói egymásután szállanak le a német torpedóktól megsemmisítve, a tengerek mélyére. Szerbia maga vallja be, hogy hadereje meg van bénítva. — A Dardanelláknál haszontalanul vérzik a szövetséges sereg. — És végül a hitszegő Olaszország. — Harmadik hónapja mozdulni sem bír és úgy a szárazon, mint a vízben, egymásután érik a legsúlyosabb csapások.

A tények maguktól beszélnek, zengőbben és világosabban, mint a diplomáciai irásoknak a betűk alá rejtett nyelve. Ahol mi támadunk, futnak ellenségeink, ahol parancsoljuk, tétlenül állanak seregeik. Néha próbálkoznak tenger véreink és szenvedésük áldozatával, de teljes eredménytelenség marad kísérletük emlékezetűl.

Meddig és hová hurcolják még ellenségeink a meddő próbálkozások ez útjain vérző népeiket? — Mi, akiket öntudatunk ereje, az igazság meggyőződésének hevülete győzelemről-győzelemre vezet, bátran és nyíltan kiálthatjuk a megvert táborok felé: jöjjetek, kérjétek és visszakapjátok a békét, melytől saját vezéreitek gonoszsága és lelketlensége fosztott meg! Mink a győző öntudatával, de az erős szerénységével várjuk, mikor kényszerítik őket szenvedésekbe és vereségekbe hajtott népeik, hogy letegyék a kardot és a béke olajágával közeledjenek hozzánk. Mi nem akartuk a háborút, de ránk kényszerítve megvittuk és megnyertük, mert igazunk volt és mert ez a tudat erőt is adott, hogy az egész világot letéperjük. Mi folytatjuk is a küzdelem, ha nem akarják ők belátni annak reájuk nézve teljes eredménytelenségét. A mi háborunk a békéért való harc volt és ha még folytatni kell, készen vagyunk rá. Minden erőnk és akaratunk egy célé, hogy győzelemmel végét vessük ennek a borzasztó kataklizmának és vissza-

adjuk a nyugalmat a világnak. Vajjon él-e az a megváltó az ellenségek földjén, aki megnyissa

az elvakított szemeket és rávezesse a megcsalt népeket a béke napsugaras útjára?

Hátrál az orosz a szövetségesek elől Visszavert olasz támadások

Budapest, augusztus 11.

Orosz hadszíntér:

Wieperzen át előrenyomult osztrák-magyar csapatok tegnap elűzték az ellenséget a Kogtól északnyugatra elterülő vidékről és folytattuk az üldözést északkeleti irányba. A szövetségesek támadása folyamatban van. Északkeleten egyébként semmi újság.

Olasz hadszíntér:

Olaszok tüzéségi és támadási tevékenysége tengeremléki arcvonalon tegnap újabb nagyobb terjedelmet öltött. Doberdói fensik szélén Monfalconetól keletre nagyobb ellenséges erők támadták állásainkat, ezen állások elkeseredett harc után kivétel nélkül birtokunkban maradtak. Visszavert ellenségek főleg oldalról jövő tüzéségi tüzelésünk súlyos veszteségeket okozott. Nyugot felé kiugró fensikrész ellen intézett két támadást már tüzéségünk elfolytotta. Görzi majjossal szemben olaszok megkísérelték, hogy Perwánál akadályaink előretűzdzék magukat. Sűrűn kézigránátokkal üztük őket. Egy, a sötétség leple alatt Agoránál (Plavától keletre) ellenünk intézett támadás éppúgy kudarcot vallott, mint a tegnapelőtti karinthiai és tiroli határterületen. Helyzet nem változott.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Breszt-Litowszkat fenyegetjük

A Narew-front erősítéseiből és a Visztula-erődökből kivert és kimanővrozott orosz hadsereg gyorsított tempóban vonul vissza a Visztulától és sietve özőnik a Bug felé. Breszt-Litovszk, hová Bielostok, Lukov, Siedce, Siedlee és Kowel felől futnak össze a vasutak, főtámaszpontja a Bugnak. Míg Mackensen Uhrusk, Hausk és Ostrow között küzdött az orosz ellentámadással, addig József Ferdinánd áthaladt a Wieperzen és Woyrsch, valamint Kövess seregei Riki, Goncezyka és Garwolin közt áthaladtak a varsó-lublíni chasse-n, lovasságukat pedig Zeleckow, Miaskon tájáig küldték előre.

Frontunk eddigi hajlása mindinkább közeledik az egyeneshez és már Woyrsch, Kövess és József Ferdinánd majd egy vonalban szorítják hátra az oroszokat. Mackensen ma Lovecánál szép sikert aratott. Wlodawától dél-nyugatra, Lovecánál bajor csapatok megverték az orosz gárdát és elfoglalták annak állásait. Most József Ferdinánd, Woyrsch és Kövess a középső Bug felé üldözik a futó oroszokat.

A Dnyesztortól délre osztrák és osztrák-partvidéki csapatok a csernelicai orosz hídfőt elfoglalták, nagy zsákmányt és közel három-ezer orosz foglyot ejtettek. Zlotalipánál és a felső Bugnál a helyzet változatlan. Novogeorgiewszket a németek körülzárták és nehéz ütegekkel bombázzák. Lomzát bevéve, most már az összes Narew-erődök kezünkben vannak. Kownó három elberődje elesett. Lipót bajor herceg Varsóból előretörő hadseregének balszárnya Varsótól keletre is helyreállította a Narew-hadsereggel az összeköttetést.

Moszkva rémnapijai

Berlin, aug. 11.

Az orosz határról érkezett hírek szerint Moszkva zsúfolva van a rigai, kovnoi, varsói, cholmi és a lublínai katonai kerületből érkezett menekültekkel. S napról-napra újabb vonatok érkeznek menekültekkel, akiknek nagy részét azonnal tovább szállítják az ország

belsejébe. Hosszu vonatok érkeznek naponként sebesültekkel.

Moszkva lakóinak szeme elé még sohasem tárult ilyen világosan a háború borzalma. A menekülteknek megtiltották, hogy a harcterek eseményeiről beszéljenek, mindamelllett a város tele van rémhírekkel s Oroszország második fővárosának bizakodó hangulata teljesen eltűnt. Általában meg vannak győződve arról, hogy a szövetségeseknek sikerülni fog a második védelmi vonalat főtámaszpontjával, Breszt-Litovszkkal együtt elfoglalni. A katonai szakértők azt fejtegetik, hogy a visszavonulás következtében Kovnó s Riga eleste és Kelet-Galicia kiürítése is be fog következni.

Nyó'c millió orosz katoná

Milanó, augusztus 11.

Chiesi, a Secolo londoni tudósítója, érdekes tudósítást küldött lapjának a „Morning Post” pétervári levelezőjének értesülései alapján:

— Az orosz nehézségek súlypontja — írja — tulajdonképpen nem is Varsónál keresendő, hanem a németeknek a Nyemennél való előrenyomulásánál. Varsó vidéke másodrangu hadszíntérré változott és az orosz hadvezetés felismervén a veszélyt, jelentékeny erősítéseket küldött a Nyemen vidékére, ahol sikerült is Ponievienél a németeket egy hétféltartóztatni. A Times haditudósítója szerint Oroszországban óriási erőfeszítéseket végeznek, hogy a hadi szerencsét megfordíthassák. Oroszország, amely már hat millió embert hívott fegyverbe, a hetedik milliót fegyverzi fel és a tervek szerint nyolc millió embert akar kiállítani a hadi színterekre.

A lengyelek önálló Lengyelországot akarnak

Bécs, aug. 11.

A legfelsőbb lengyel nemzeti bizottság elnöke felhívást bocsátott ki, amely a következő szavakkal végződik:

Ha a fiktív nemzeti egység elérését, mely törekvés egyedül idézte elő összes nemzeti vereségünket, programunkból kihagyjuk, ezzel olyan erős szervezetnek alkotását tanácsoljuk, mely a győztes hatalmak kormányainak megadja a lehetőséget arra, hogy ezzel a szervezettel, mint a nemzet képviselőjével megegyezhessen. Az oroszok uralmától megszabadított lengyel tartományok-

nak egymás között olyan szervezetekbe kell csoportosulniuk, amelyeknek egy külön célra választott bizottság útján meg kell egyezniük a legfelsőbb lengyel nemzeti tanáccsal avégből, hogy az egész nemzet részére egyetlen szervezetet alkossanak. A királyságnak ebben a legfontosabb szerep jut. Feszülten várjuk azt a pillanatot, amikor a királyság elhatározza, hogy az akció: kezébe veszi Varsóval, Lengyelország szívével. Abban a hitben, hogy a lengyel kérdést csak Oroszország legyőzése és egy lengyel állam alkotása által lehet megoldani, rendíthetetlenül ragaszkodunk 1914. augusztus 16-án felállított programunkhoz.

Jaworski.

Riga eleste előtt

Amsterdam, aug. 11.

A Morning Post, amely Riga közeli elesét tárgyalja, igyekezik ennek az eseménynek jelentőségét meggyöngíteni. Pétervári levelezője augusztus 4-ről a következőket írja:

— A németeknek nem sikerült, hogy a Visztulától nyugatra és keletre álló hadseregek között az összeköttetést helyreállítsák. Az oroszok Mitautól keletre a Bauski-magasiat meg a kezükben tartják. Ez azt jelenti, hogy amíg a német hadseregek Rigától délre 20 kilométernyire vannak, addig keletre messze vannak még a városától. A németeket Rigától igen nehezen járható mocsaras terület választja el. Rigától keletre hetven kilométernyire, valamint Ponievictől keletre még nehéz és makacs harcok folynak. Ezeknek a harcoknak a jelentősége napról napra emelkedik.

A németek a rigai-öbölben

Berlin, aug. 11.

A Wolff-ügynökség jelenti: Amaz orosz jelentéssel szemben, hogy a rigai tengeröbölben egy nagy flottatámadás alkalmával három hadihajó elvesztett, illetékes helyről értesülünk, hogy nem egy nagy támadásról volt szó, hanem az orosz aknatelepek felkutatójáról és hogy csak két kis aknautató naszád pusztult el. A három német hadihajó elvesztéséről szóló hír tisztára kitalálás.

Az új balkáni bonyodalmak előtt

Mai számunkban szenzációs táviratot közöltünk, amely szerint Bulgária ultimátumot készült intézni Szerbiához, amely egy újabb balkáni kavargás kezdeményezője lenne. Ezt a táviratunkat hivatalosan nem erősítették meg, egy újabb távirat azonban sejteni enged, hogy Szerbia helyzete tényleg igen válságos és most lépett arra az utra, amelyen a helyzet tisztázásához eljuthat.

A nagyérdékű távirat így hangzik:

Nis, augusztus 11.

Péter király a szkupstinát augusztus 16-ikára összehívta és mint hivatalos körökben be-

szélik, a szkupstinának igen fontos kérdésekben kell döntenie.

A kérdések legfontosabbja a macedón-kérdés, amelyben már állítólag döntés is történt.

Pasics ebben az ügyben hosszasan tanácskozott az entente képviselőivel és bár hivatalos álláspontot nem közölhetett, nagyjában körvonalazta a kormány véleményét.

Az entente képviselői tudták az országuk kormányaival és jelezték, hogy a legközelebb Szerbia már jegyzékben fogja kifejteni álláspontját. Ez azonban nem lehet kedvező az ententának és ezért meg se várják.

Diplomáciai körökben beszélnek, hogy a macedón-kérdésben már újabb demars volt.

Az entente teljesen Szerbia ellen fordul.

Egy havi közigazgatás

Csanádvármegye a múlt hóban

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg Hervay István alispán elnöklésével augusztus havi rendes ülését.

A bizottságnak mai ülésén az előadók tették meg rendes havi jelentéseiket, melyek semmiféle vitát nem keltettek. A havi jelentések között legfontosabb volt az alispáné, mely hű tükrét képezi az egész vármegye múlt havi közigazgatásának. E jelentésekből a következőket emeljük ki:

Az ideai termés.

Multkori jelentésomban megemlékeztem arról, hogy a munkálatok megkezdését mennyire késleltette a kért és kilátásba helyezett orosz foglyok megérkezésének késedelme, ami nagyon sok helyütt a legkomolyabb aggodalmat keltette már. Szerencsére ha megkésztet is, mindenik jelentkező hozzájutott az igényelt foglyomennyiséghez s a hó közepén a munkálatok már mindenütt megkezdődtek. Magáról a természeti eredményről legközelebbi jelentésomban részletesen fogok beszámolni, miután a megkésztet aratási munkálatok miatt a teljes és hiteles adatok nem állanak még rendelkezésemre. Annyit már most is jelenthetek azonban, hogy a tulzott és vérmes remények, amiket a hó elején igen sok helyt a termés eredményéhez fűztek, nem váltak valóra. A június hó végén és az elmúlt hó elején észlelt nagy esőzés erősen érezte a hatását, úgy, hogy végeredményben csupán közepes termésről beszélhetni. Az időjárás az elmúlt hóban nem volt kedvezőnek mondható. Amennyit használt a kapás növényeknél, annál inkább káros hatása volt a learatott gabonára. Megtétettek az új termés értékesítésével kapcsolatos intézkedések, a gabonánál, a lisztnél, hüvelyes veteményeknél követelhető legmagasabb árakat megállapító kormányrendeletek meghirdetése iránt intézkedtem.

Miniszteri intézkedések.

A m. kir. belügyminisztérium a

vármegye által a jegyzői fiuinternátus javára tett alapítványi helyről szerkesztett alapító-levelet ma erősítette meg, hanem több módosítás eszközölését kívánta a vármegye közönségétől. A miniszteri leiratot a legutóbb tartott rendkívüli vármegyei közgyűlés tárgyalta. Jóváhagyta a belügyminisztérium a makói tejpiac áthelyezése tárgyában kelt törvényhatósági bizottsági határozatot, utalványozta a díjnokok augusztus és szeptember havi rendkívüli hadi pótlékát s értesítette a vármegyét, hogy a tanszemélyzet a nyári szünet alatt a közlélemezés elvégzése körül felmerült közigazgatási teendőket ellátásához bármikor igénybe vehető.

A m. kir. honvédelmi minisztérium intézkedett az 1896-ik évben született népfelkelőknek bevonulása iránt. A m. kir. földmívelésügyi minisztérium felterjesztésére kijelentette, hogy mindazon törvényhatósági határozatok, amelyek az állategészségügyi ebadó-alap előző évi jövedelmének felhasználását célozzák, amennyiben nem lépik túl a felhasználásról intézkedő általános határozat kereteit, újabb miniszteri jóváhagyást nem igényelnek.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium elutasította Kunágota községnek a hetipiactogatójáról szóló vármegyei szabályrendelet tárgyában hozott törvényhatósági bizottsági határozat ellen irányuló felebbezését.

Alispáni intézkedések.

Intézkedtem a vármegye tűzifa szükségletének beszerzése iránt. A beérkezett ajánlatok azonban oly magas összegekről szóltak, hogy azokat nem fogadhattam el.

Rendeletet adtam ki az 1915. évre kivetett ebadó behajtásának szorgalmazása iránt. A Zemplén-vármegye főispánja által a háborúban elpusztult zemplénvármegyei falvak javára megindított segítő akcióra felhívtam a községek figyelmét. A Makó városánál szervezett végrehajtói állásokra a pályázatot meghirdettem.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium közölte velem a mezőhegyesi élővízcsatorna beszüntetése tárgyában s az aradi Neumann-gyár részéről létesítendő szennyvíztisztító készülék beállítása tárgyában kelt harmadfoku határozatát. Ezen határozat szerint a mulasztást elkövető cég két hónap alatt köteleztetett a készülék berendezésére, ez idő alatt is fennmaradván felelőssége a csatorna fertőzéseért. Intézkedtem a járási számvéői teendők mikénti ellátása iránt, tekintve azt, hogy a négy járásnak jelenleg mindössze egy számvéője van.

Makó város ügyei.

A m. kir. belügyminisztérium folyósította Makó város részére az 1915-ik évre szóló rendőrségi államsegélyt. Másfél év elteltével újra jóváhagyta a városnak nyugdíjszabályrendeletét, elfogadván a vitás ügyben a törvényhatóság álláspontját, azaz hogy a nyudij-intézmény életbeléptetése 1914. év január hó 1-től kötelező. A minisztérium ezenkívül még több, az alkalmazottak előnyére szolgáló módosítást is eszközölt a szabályzatban, amelynek végrehajtási munkálata már folyamatba vétetett. Véglegesen befejezést

nyert Makó város szervezési szabályrendeletének az 1912. évi LVIII. tc. alapján történt átdolgozása.

Nikelszky Jenőnek városi árvaszéki jegyzővé történt megválasztása ellen Barna Mihály árvaszéki nyilvántartó élt felebbezéssel. Nagy Sándor v. közgyám ügyében a m. kir. közigazgatási bíróság a törvényhatóság álláspontját tette a magáévá.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 12. Csütörtök. Róm. kath. és Protest. Klára sz. Görög-orosz július 30. János kat. Nap kel 4 óra 50 perckor, nyugszik 7 óra 18 perckor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: meleg, száraz. Déli hőmérséklet: 25-2 C° fok.

— A vármegye adózása. Csanádvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén Tokody Viktor pénzügyigazgató részletes jelentést tett a vármegye múlt havi adókiivetéséről és adóbeszolgáltatásáról. Jelentette a pénzügyigazgató, hogy a III. oszt. kereseti adó póttárgyalások a makói kir. adóhivatal kerületébe eső községekre és Makó városára megtörténtek, amivel a III. oszt. kereseti adó kiivetése megtörtént. A hadmentességi általános jövedelmi és betegápolási póttadó kiivetése és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adókiivetési munkálata folyamatban van. A hadsegélyezés céljaira fordítandó jövedelmi adóra vonatkozólag a javaslatok készen vannak. Az adóbeszolgáltatást illetőleg jelentette a pénzügyigazgató, hogy az adók általában megfelelő módon folytak be, így egyenes adóban befolyt 72464 K, hadmentességi díjban 34 K, fogyasztási adóban 706526 K, bélyeg és jogilletékben 6097 K, vízsabályozási járadékban 3344 K, dohányeladásból befolyt 108985 K.

— A zár alá vett gabona is lefoglalható. A hivatalos lap mai száma a kormány 2958—1915. M. E. sz. rendeletét közli, a mellyel kimondja, hogy a zár alá vett buza, rozs, kétszeres, árpa, és zab zár alá vétele a végrehajtás útján való lefoglalást nem akadályozza. Az így lefoglalt terményeket azonban csak akkor szabad eladni, ha azoknak a közlélemezés céljára való megszerzése iránt hatósági intézkedés nem történik. A részletes eljárást a rendelet külön szabályozza.

— Halálozás. Gyászjelentés érkezett ma szerkesztőségünkbe, melyen Nádas Józsefné, szül. Takács Jolán tudatja velünk, hogy édesanyja hosszas betegség után elhunyt. Nádassyékát a sors az utóbbi két év alatt több fájdalmas csapással sújtotta. Most édes anyját vesztette el a kitünő művésznő. Fájdalmát vajmi kevéssé enyhítheti az a tudat, hogy abban makói tisztelői is osztoznak.

— A rekvirált kukorica beszállítása. Többnek vannak még olyanok, kik a rekvirált kukoricát be nem szállították. A kukorica

beszolgáltatása végett ma a miniszter a következő rendeletet intézte Csanádvármegye alispánjához: A tengerinek lehető azonnali beszállítását fontos érdekek követelik. Erre a körülményre, valamint az aratási és cséplési munkálatok előhaladott stádiumára való tekintettel, az 57004/1915. sz. rendeletben augusztus hó 21-ével megállapított határidő betartásának biztosítása céljából felhívom a Cimet, hogy mindazoknak a készlettulajdonosoknak, kik tengerijűket augusztus hó 15-ig be nem szállítják, augusztus hó 18-ig terjedhető újabb 3 napi végső szállítási határidőt engedélyezzen. Ez engedély megadásával kapcsolatban figyelmeztesse azonban a készlettulajdonosokat, hogy a fenti záros határidőig be nem szállított készletek augusztus hó 21-e után a készlettulajdonos költségére, esetleg közérővel, sőt ha ez szükségesnek mutatkozik, karhatalom alkalmazásával is multhatatlanul el fognak szállítani és azon felül a készlettulajdonosokkal szemben a kihágási eljárás is meg fog indíttatni. Jelen rendeletemet a szokásos módon a legszélesebb körben tegye közhírré s azt a legnagyobb eréllyel hajtsa végre.

— **Kijátszák az arpa maximális árát.** Több oldalról bejelentett panasz folytán a rendőrség tudomására jutott, hogy egyesek az árpát a maximális árnál drágábban adják el, ezért a következő figyelmeztetést adta ki: Az árpának métermázsája 27 korona 50 fillér, mely áron felül azt eladni nem szabad. Tehát akinek olyan eset jut tudomására, hogy valaki akár neki, akár másnak magasabbert adta el, úgy példás megbüntethetése végett jelentse be az esetet a rendőrségnek.

— **Hósi halál.** Tegnap Bielitzből jött egy távirat, mely Tamás Ferenc kozbecsülésben álló asztalos mester családját borította mély gyászba. Nem rég elvesztett fiuknak sirja még alig gypepedett be, már is újabb fájdalom epesztí a sokszorosán sujtott szegény családot. István nevű 22 éves hős fiuk a háboruban szerzett hosszas betegségnek áldozatul esett a távoli idegen földön. A fájdalom pedig annál nagyobb, mert a hozzátartozók még ravataltát sem láthatták meg kedves fiuknak.

— **A szeszgyártáshoz szükséges roz- és árpamennyiség biztosítása.** A hivatalos lap mai száma a miniszterium 2936—1915. M. E. sz. rendeletét közli az 1915—16. évi termelési időszakban szeszgyártás céljaira visszatartandó, illetve beszerezhető roz- és árpamennyiségek meghatározásáról. A rendelet szerint a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek a jövő termelési időszak alatt a szeszgyártás céljaira összesen mintegy 10.000 métermázsra rozst és 400.000 métermázsra árpát tarthatnak vissza, illetve szerezhetnek be. Rozst és árpát alapanyag gyanánt csupán a sajtolt élesztőt is készítő szeszfőzdek fordíthatnak szesztermelésre, míg a sajtolt élesztőt nem készítő szeszfőzdek csakis árpát és ebből is csupán oly mennyiséget tarthatnak vissza, illetve szerezhetnek be, amennyi a cefrézéshez használatos maláta előállítására szükséges. Az egyes szeszfőzdekre eső hányadot a rendelet külön megállapítja. A szeszfőzde a szükséges mennyiségeket csak a

Haditermény r.-t. utján szerezhethi be.

— **A mérlegek hitelesítése.** Felhivatnak mindazok, a kik közforgalom céljaira szolgáló mérlegek birtokában vannak, hogy azokat aug. 9—28 ig és szept. 6—30-ig az állami mértékitelesítő hivatalban (Rákóczi-u. 16.) okvetlen meghitelesíttessék, mivel a mulasztók szigoruan meg lesznek büntetve.

— **Orosz foglyok Makón.** Ma délelőtt ismét 30 orosz fogoly érkezett Makóra, kik a lókorház építésénél nyertek alkalmazást, míg a lókorház építésénél eddig alkalmazott 35 orosz foglyot Apátfalvára vitték mezei munkára.

— **A rendőrhatalóság értesítése.** A rendőrhatalóság tudomására hozza a közönségnek, hogy a közelgő vásárra tekintettel e hó 12-én esütörtökön és 13-án pénteken délután is lehet marhalevelet kiállíttatni. Ugyanez alkalommal felhivatnak a polgárok is, hogy a kik a vásár tartama alatt szolgáltatást akarnak teljesíteni, beosztásuk végett pénteken délután 5—6 óra között jelentkezzenek a parancsnoki őrszobában.

— **Jótekonyság.** A megvakult katonák javára Baranyi Bálint 4 koronát, Teleki Sándor tanító pedig 10 koronát adományozott.

— **Lemberg visszafoglalása** lesz bemutattva vasárnap, augusztus 15-én a Hollósy Kornélia színházban. Lemberg visszafoglalása a mozgófénykép egy újabb világraszóló csodája. Eredeti felvétel, mely 48 órával Lemberg visszafoglalása után készült, mikor a lakosság örömmujongása közben Frigyes főherceg és Hötzendorf Conrád vezérezredes, vezérkari főnök meglátogatják a várost. Lesz szerencsénk megismerni az összes lembergi notabilitásokat, amint a lembergi orszagbáz előtt ünneplik a bevonuló katonaságot. Az ünnepléses fogadtatáson részt vesz Sven Hedin a világhírű ter mésztudós is. — Ezt követi egy nagy sláger a „Márta” dráma 4 felvonásban Henny Portennel a czimzerepben és végül a Katonás kisasszony vigjáték 2 felvonásban. — A műsort tehát úgy állította össze az igazgatóság, hogy megint nem egyszer fogja a közönséget tapsra ragadni. A kiváló műsor délután 6 és este 8 és fél órakor lesz bemutatva a rendes mozi helyárrakkal. A délutáni előadáson 10 éven aluli gyermekek a helyárrak felét fizetik.

— **Anyakönyvi hírek.** Házaságra jelentkeztek: Szándel Jenő Weisz Szidával. Elhalt: Görbe Mária Özy. Lengyel Sámuelné 77 éves korában.

A Korpaközpont megalakítása

A miniszter újabb intézkedése

A hivatalos lap mai száma a miniszterium 2966—1915. M. E. számú rendeletét közli a Korpaközpont megalakításáról és a korpaforgalomba bocsátásáról.

A rendelet szerint a vámörlo malok az örles végett behozott gabonaneműből visszamaradt korpát az örletetőknek tartoznak ki-

szolgáltatni. Minden más malomvállalat minden korpát a Korpaközpont közvetítésével hozhatja forgalomba. A katonai célokra örölt gabona korpáját a katonai hatóság igénybe veheti.

A Korpaközpontba, amelynek megalakítása iránt a földmivélsügyi miniszter intézkedik, a fővárosi és a vidéki mlomegyesület 4—4 rendes és 2—2 póttagot, az OMGE és a Gazdaszövetség 1—1 rendes és 1—1 póttagot küld ki. Azonkívül 1—1 tagot delegál a kereskedelmi és a földmivélsügyi miniszter. A Korpaközpontnak a korpát csak belföldre és csak gazdasági felügyelőségek által kiállított utalványok alapján, vagy kicsinyben való árusítással foglalkozó kereskedők útján szabad eladnia. Hogy a kereskedők útján mennyit lehet árusítani, a földmivélsügyi miniszter állapítja meg.

Malmok az értékesítéssel nem bízhatók meg. A Korpaközpont költségeinek fedezésére a közvetítéssel eladott korpá után métermázsánként 50 fillér jutalékot, a Korpaközpont jutalékával együtt legfeljebb 2 koronát számíthatnak fel, úgy hogy a korpá a Korpaközpont közvetítésével a malomban, vagy a megrendelő kívánása szerint a malom rakodóállomására szállítva, métermázsánként 18 korona 50 fillérért, a kicsinyben elárusító által pedig az elárusító üzletében, vagy raktárában métermázsánként legfeljebb 20 koronáért adható el. A kicsinyben árusító egy vevő részére egyszerre legfeljebb 10 métermázsát adhat el. A rendelet megszégése 2 hónapig terjedhető elzárással büntethető.

A makói piacról

Emelkedik a hagyma ára

A makói hetipiacok lassanként kezdik visszanyerni látogatottságukat és forgalmukat. Erre enged következtetni a két utóbbi hetipiacon kívül főleg a mai.

Dacára annak, hogy vásár előtt vagyunk, mely szombaton és vasárnap lesz Makón, ma mégis elég látogatott hetipiac volt Makó városának, pedig vásár előtt ezek főleg nálunk, Makón elég ritkány szokott előfordulni.

A buza felhozatal nagy volt és ma már a szomszédos községek is képviselve voltak áruikkal. A felhozott mennyiséget a maximális áron kereskedők, malmok és magánfogyasztók vásárolták össze.

A mai piacon már árpa is volt bár kisebb mennyiségben a piacon. Ezt az árut sokan még mindig visszatartják, mert annak maximális árát alacsonynak találják és szeretik kéz alatt magasabb árért értékesíteni.

A hagymapiac az ma, melynél az árváltozásról lehet beszélni és itt mindjárt meg is lehet állapítani, hogy úgy a vörshagyma, mint a fokhagyma ára egyik hetipiacról a másikig emelkedik.

A mai hetipiacon sok volt a vörshagyma, de nem hiányzott a vevő sem. A vörös hagymának métermázsája 40—42 koronáért, a fokhagymaé 110 koronáért, sőt még ennél is magasabb áron kelt.

A baromfipiacon nem volt semmiféle változás. Minden nagyon drága volt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(969)

103. fejezet.

Márta halála.

A zajongók kövekkel beuzták az ablakokat és torkuk szakadtából ordították:

— **Le a rendőrséggel! Eljen Del-Mente gróf! Eljen a nép jótévője!**

Ugyan e pillanatban a hátulsó kapun egy csapat lovas rendőr hagyta el a rendőrségi épületet és a szűk utcán felkerülve, kivont karddal a tömegre vetette magát.

Erre éktelen zsvaj, visitás, jajveszékélés, káromkodás hallatszott. A gyerekhad és asszonyi nép, melynek mindenütt okvetlenkednie kell, sivitva rebtent szét, a férfiak tömege azonban helyt állott.

A lovasokat hatalmas közapor fogadta! A paripák megvadulva ágaskodtak, többen a rendőrök közül vértől elborítva lebuhtak.

A nép közül többen revolverekkel valának felfegyverkezve és mindjárt lőttek is, mások pedig bottal, stillettel támadtak a rendőrökre, kik látták, hogy a tulnyomó erővel szemben meg nem állhatnak.

Gyorsan katonaságot rekviráltak. A lázadás hire a magasabb körökbe is eljutott. Meghallotta a kormányelnök is és határtalan indulatba jött.

— Már megint minő bolondot csinált ez a Bombini! mondá és kocsiba ülve, a lázadás színhelyére hajtatott.

— Már minden uteza el volt árasztva zajongókkal. Turól megdobszóval jött rohamlépésben, feltűzött szuronnal a katonaság!

— Ebből iszonyu vérfürdő lesz! mondá mindenki.

A kereskedők hamar bezárták boltjaikat, ajtajaikat, ablakaikat eltorlaszolták és mindenki remegve várta a dolog kimenetelét.

(Folyt. köv.)

Ház eladás.

Honvédban, az orosz-temető háta mögött, Kovács Antal bormérésével szemben, Tur-utca 1. szám alatti házam, (teljesen ujonnan épült) és Bethlen-utca 11. sz. házammal egy te ken fekszik, akár együtt, akár feliben szabadkézből örök áron eladó.

Értekezhetni lehet:

KARDOS ANTAL
tulajdonossal a fenti szám alatt.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szivőgáz
.: és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzín- és
nyersolajlokomobillal. Benzín-
es magánjárók.
Meglepető újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetéssel.

Gellért Ignác és Társa mérműi
iroda
Budapest, V. Köbary-utca 4. szám.
Bajátörökben kérjen! Italmi árajánlatot!
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Kitűnő
mangolica süldők
vész és orbánc ellen be van-
nak oltva kaphatók:
Semann Józsefnél,
megtekinthető IRITZ MIKSÁNÁL.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfitó,
ere- és közvérösség és min-
denféle kórhaztatásosság ellen
Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona szappanok 1000 kiállításos ár-
számkal lehet kifizetve.

Mindenféle
marhákat, vágókat, fias
tehenet, ökröt, tinót, csi-
kót és üszöket vásárol
SEMANN JOZSEF,
értekezhetni Iritz Miksánál.

Makulatur papir
kapható jutányos áron
kiadóhivatalunkban

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fá-
radalmak között harcosaink áldása

1 tubus 1-50 **Pára-pasta** 1 tubus 1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test
(láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrke-
ményedés képződését és bevált óvszer az összes
bolhák tetvek és egyéb férgek ellen
Kapható Makón:
Popper Gyula drogeriajában, Fötér.
Tábori postacsomagban küldhető

ORVOSOK

Igazolják, mint leg'itűnőbb kö-
högés elleni szert a:

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számar-
hurut ellen és különösen meghűlés ellen,
mely miatt minden harcosnak nélkülöz-
hetetlen. 600 orvosi és más egyen
igazolja a biztos sikerét ezen étvágy
gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Cso-
magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadi csomagolásban 30 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Géptisztításhoz
való rongyot keres
megvételre a
Makói Független Ujság
nyomdája.

Mindenki örül, mert

napról-napra megújuló győzelmeink csak örömmel tölt-
hetnek el mindenkit. Mindennap egy lépéssel közelebb
jutunk a nagy háboru befejezéséhez és minde nnap egy
lépéssel közelebb ahhoz, hogy a nagy munka
megjelenhessen. Kiadóhivatalunk nagy súlyt
helyez arra, hogy

kifogástalan,
izléses munka

legyen, mit csak úgy érhetünk el és csak úgy
lesz értékes mindenki előtt a munka, ha azt hőse-
i k arcképeinek százai díszítik. Mindenki ösmerje tehát
kötelességének hozzátartozója arcképét elhelyeztetni a
hősök arckép-albumában, mert egy hősnk arcképének
sem szabad hiányozni ebből a díszes albumból.

Még mindig fogadunk el fényképeket!